

Memorandum 2023

Seniorenraad Turnhout

Ons lokaal seniorenbeleid op de toekomst gericht

Ons lokaal seniorenbeleid op de toekomst gericht.

Met dit “memorandum” leggen wij onze speerpunten op tafel. Deze zijn voor ons de fundamenten van een toekomstgericht seniorenbeleid, op weg naar een leeftijdsvriendelijke stad.

Momenteel is een op vijf Vlamingen ouder dan 65 jaar. 20% van de Turnhoutenaars is 65+. Evenveel als het aantal jongeren. Tegen 2030 zullen we zelfs 25% van de totale Turnhoutse bevolking uitmaken.

Maar “De senior” bestaat niet!

Essentieel is dat elke 65+er, wat zijn of haar situatie ook mag zijn, de kans blijft krijgen actief ouder te worden.

Wij rekenen erop dat alle politieke partijen ook oog hebben voor de 65-plussers in onze stad en dat ze al het mogelijke blijven doen voor elke senior met zijn uiteenlopende noden en behoeften.

In april 2022 werd een seniorenbehoefteonderzoek uitgevoerd in Turnhout. Het zijn de resultaten van dit onderzoek die mee de basis vormen van ons memorandum.

7 actiepunten rond:

1. Wonen/Huisvesting
2. Mobiliteit en veiligheid in het verkeer
3. Publieke ruimten en gebouwen
4. Welzijn, gezondheid en zorg
5. Communicatie en digitale vaardigheden
6. Sociale en culturele participatie
7. Maatschappelijke participatie

Kies voor buurten en wijken met een hoge 'meegroeifactor'.

Stimuleer de bouw van aanpasbare woningen.

Zorg voor een voldoende aanbod van betaalbare (sociale) woningen, aangepast aan senioren in de verschillende wijken.

Informeer en sensibiliseer actief alle Turnhoutse burgers over levensloopbestendig bouwen en verbouwen.

Informeer en sensibiliseer actief alle 65+ burgers over mogelijkheden tot woningaanpassingen zowel op het gebied van energiebesparende maatregelen als voor ouder worden in eigen huis, al dan niet met een zorgbehoefte.

Voorzie antennepunten van de dienstencentra in de verschillende wijken, met doorverwijsfunctie. Stimuleer het behoud van buurtwinkels en diensten in de wijken buiten het centrum.

Heb oog voor de inplanting van bouwprojecten.

2. Mobiliteit en veiligheid in het verkeer

Zorg voor een straatbeeld waarin iedereen zich veilig voelt.

Rol het netwerk van “zilverroutes” verder uit naar o.a. Zevendonk, Schorvoort, Stadspark.
(Rustpunten om de 250 m, toiletten, AED, bereikbaar met openbaar vervoer, ...)

Betrek senioren intensiever bij besluitvorming rond de inrichting van buurten, wijken, straten.

Zet vervoersarmoede op de agenda en ga in dialoog met verschillende partners, over de beleidsdomeinen heen, om samen drempels weg te werken.

Organiseer, al dan niet met partners, toegankelijke, betaalbare alternatieve vervoersmogelijkheden zoals een taxidienst/stadsbus/pendeldienst met een vaste prijs per rit.

Blijf in overleg met De Lijn om het afbouwen van het openbaar vervoer, ook van en naar de wijken, te voorkomen.

Blijf verder werken aan het toegankelijk maken van op- en afstapplaatsen van het openbaar vervoer.

Maak afspraken met de vervoersmaatschappijen ivm het toegankelijk maken van reizigersinfo .

3. Publieke ruimte en gebouwen

Zorg ervoor dat bij de openbare gebouwen, handelspanden en openbare wegen - in het bijzonder op voetpaden, fietspaden en oversteekplaatsen - rekening gehouden wordt met de toegankelijkheid voor senioren, ook wanneer zij hulpmiddelen zoals een rolstoel of rollator gebruiken.

Wij adviseren om bij de (her)aanleg van (weg)infrastructuur het STOP-principe toe te passen, waarbij meer aandacht gaat naar de zwakke weggebruiker. (STOP = Stappen/speciale hulpmiddelen, Trappen, Openbaar vervoer, Personenwagen).

Zorg voor voldoende parkeergelegenheid op de randparkings, met (duidelijke informatie over) vervoer naar de binnenstad.

Voorzie betaalbare parkeergelegenheid bij openbare gebouwen - inzonderheid het stadskantoor en het Welzijnsonthaal. De huidige beschikbare parkings zijn duur.

Zet versneld in op de bereikbaarheid en toegankelijkheid van (openbare) gebouwen, voor senioren en minder mobiele mensen. Het lokale bestuur neemt hierin een voortrekkersrol op en geeft het goede voorbeeld.

4 Welzijn, gezondheid en zorg

Het verkrijgen van sociale rechten verhoogt het sociaal welzijn, versterkt de draagkracht en verkleint het risico op kwetsbaarheid.

Informeel preventief en actief alle 65+ers over de mogelijkheden van premies, tegemoetkomingen, ondersteuning en zorg. Zet in op een toegankelijke (administratieve) ondersteuning voor diegenen die het moeilijk hebben om zorg, hulp en premies aan te vragen.

Blijf investeren in publieke zorg en ondersteuning.

Blijf inzetten op duurzame verbinding in zorgzame buurten o.m. door aanstelling van buurtcoaches.

Blijf inzetten op een laagdrempelig, betaalbaar aanbod van psychologische ondersteuning in meerdere stadswijken, naar het voorbeeld van Turnhout Oost.

Blijf werk maken van een sterk lokaal mantelzorgbeleid.

Plaats oudermis(be)handeling in zorginstellingen en in de privésfeer op de agenda.

Blijf investeren in een dementievriendelijke stad.

Besteed aandacht aan preventieve gezondheidszorg.

5. Communicatie en digitale vaardigheden

Communicatie en informatie

Bundel alle informatie die voor senioren relevant is, zowel digitaal als op papier.

Zorg ervoor dat de stedelijke website overzichtelijk en gebruiksvriendelijk is.

Blijf als lokaal bestuur inzetten op het gebruik van diverse communicatiekanalen (een persoonlijk gesprek, post, telefoon, e-mail, nieuwsbrieven en diverse sociale media).

Maak de informatie toegankelijk en duidelijk voor senioren met verschillende achtergronden, vaardigheden en behoeften. Communiceer begrijpelijk en duidelijk, vermijd jargon en technische termen.

Maak een overzicht van alle projecten, dienstverlening, verenigingen... voor senioren en maak dit bekend via diverse communicatiekanalen. Een tijdschrift voor senioren - naar het voorbeeld van "Binkenpost" - kan een belangrijk communicatiekanaal zijn.

Het Welzijnsomhaal is het centraal aanspreekpunt op vlak van welzijn. Zorg ervoor dat de locatie en de werking voldoende bekend wordt gemaakt aan alle senioren.

5. Communicatie en digitale vaardigheden

Digitale vaardigheden

Richt activiteiten en voorzieningen in het kader van digitale inclusie in op buurt - of wijkniveau, zodat senioren kunnen deelnemen in een vertrouwde omgeving.

Informeel over openbare computerruimtes waar senioren gratis gebruik kunnen maken van computers en internet, en hulp/administratieve ondersteuning kunnen vragen.

Voor senioren die zich omwille van diverse redenen niet kunnen verplaatsen, moet worden ingezet op “outreaching” werken waarbij de digitale ondersteuning via een huisbezoek verloopt.

Stimuleer initiatieven die senioren de mogelijkheid bieden om digitaal bij te leren.

Blijf investeren in een digitaal inclusief medewerkers- en vrijwilligersbeleid.

6 Sociale en culturele participatie

Ondersteun het verenigingsleven. Zorg dat ze hun activiteiten in vlot bereikbare, toegankelijke, betaalbare en goed onderhouden zalen of lokalen kunnen organiseren, dat er digitale aansluitmogelijkheden zijn, en dat ze kwalitatief materiaal ter beschikking hebben.

Om iedereen, ongeacht het inkomen, de kans te geven om deel te nemen aan culturele of sociale activiteiten en uitsluiting door armoede te voorkomen is het behoud, indien mogelijk zelfs uitbreiding van de UIT-pas noodzakelijk.

Maak bestaande initiatieven bekend bij de senioren, zowel digitaal als op papier.

Onderneem actie om ook de eenzame, geïsoleerde senioren te bereiken.

Stimuleer interculturele uitwisseling: versterk het wederzijds begrip tussen verschillende culturen.

7 Maatschappelijke participatie

Betrek senioren bij het uitschrijven en evalueren van het beleid.

Informeer senioren over de mogelijkheden die er zijn om actief te blijven na hun pensionering. Stimuleer hen deel te nemen aan het maatschappelijk leven door o.m. vrijwilligerswerk, betaald werk, zelfstandige activiteit.

Bied senioren de mogelijkheid om op hun eigen tempo en aan een betaalbare prijs levenslang te blijven leren.

De huidige ondersteuning (schepen voor seniorenbeleid, beleidsadviseur seniorenbeleid, administratieve ondersteuning seniorenraad) willen we graag voortgezet zien. Het project “brugfiguur voor senioren” is zeer waardevol. Zorg ervoor dat het project verdergezet én uitgebreid wordt met meerdere brugfiguren.